

Pr Liisa-Ly Pakosta
Justiits- ja digiminister

15. aprill 2025

KIRJALIK KÜSIMUS

USAIDi rahastatud organisatsioonid

Lugupeetud minister

Pärast USA presidendi Donald Trumpi võimule tulekut sai teatavaks, et USA valitsusasutus – Ameerika Ühendriikide Rahvusvahelise Arengu Agentuur (USAID) – on aastaid tegelenud üle maailma Ameerika Demokraatliku Partei poliitilise agenda edendamisega. Trumpi sõnul juhtis USAIDi „kamp hullumeelseid radikaale“, kes püüdsid kogu maailmale peale suruda oma liberaalseid väärtusi.

Selle eesmärgi saavutamiseks rahastas USAID meediakanaleid, üksikuid ajakirjanikke, poliitikuid ja ühiskonnategelasi, samuti organisatsioone, kes olid võimelised mõjutama poliitikat ja avalikku arvamust. Tegemist oli sisuliselt sekkumisega suveräänsete riikide siseasjadesse, et suunata nende areng USAIDile sobivasse suunda.

Teadaolevalt tegutses USAID ka Eestis, kuid avalikkusel puudub ülevaade sellest, keda täpselt USAID rahastas ja kuidas see mõjutas poliitilist päevakorda ning avaliku arvamuse kujunemist.

Tegemist on olukorraga, kus mitte ainult välisriik, vaid poliitiliselt kallutatud rahvusvaheline organisatsioon on püüdnud mõjutada Eesti poliitikat ja ühiskonda.

Palun vastake järgmistele küsimustele:

1. Kas teile on teada, millised isikud või organisatsioonid teie haldusalas on saanud või saavad rahastust USAIDilt?
2. Kas teile on teada, millistel tingimustel see rahastus toimus või toimub ning millised on USAIDi nõudmised rahastuse saajatele?
3. Kas teil on andmeid selle kohta, kuidas USAIDi poolt rahastatud isikud või organisatsioonid on võinud mõjutada Eesti poliitikat ja avalikku arvamust?
4. Kas on läbi viidud analüüs selle kohta, kuidas USAIDi tegevus Eestis on võinud mõjutada meie riigi poliitikat ja avalikku arvamust?

Lugupidamisega

Aleksandr Tšaplõgin
Riigikogu liige

